

🔒 Práva online

Spotrebiteľská uvedomelosť

Aby sa spotrebiteľia mohli rozumne pohybovať na stránkach elektronického obchodu, musia vedieť, ako overiť dôveryhodnosť webovej stránky a ako zverejniť minimum osobných údajov.

- 🔒 Deti by nemali mať možnosť nakupovať bez prítomnosti dospelšej osoby.
- 🔒 Naučte ich vyhýbať sa webovým stránkam, hrám, kvízom a iným platformám, ktoré od nich požadujú príliš veľa osobných údajov alebo ktoré ich vyzývajú, aby klikli na odkaz alebo stiahli súbor, aby mohli využívať ich služby.

Posilňujeme zručnosti detí v oblasti ochrany svojho súkromia, aj súkromia iných.

Ďalšie publikácie Rady Európy o vzdelávaní v oblasti digitálneho občianstva

- ▶ Educating for a video game culture – A map for teachers and parents (2021)
- ▶ Easy steps to help your children become a Digital Citizen (2020)
- ▶ Keeping young citizens busy at home during the Corona crisis (2020)
- ▶ Parenting in the digital age – positive parenting strategies for different scenarios (2020)
- ▶ Digital Citizenship Education Handbook (2019)
- ▶ Bullying: perspectives, practice and insights (2017)
- ▶ Internet Literacy Handbook (2017)

Ďalšie informácie sú k dispozícii na:
www.coe.int/education

Ochrana súkromia a osobných údajov

Posilňujeme zručnosti detí v oblasti ochrany svojho súkromia, aj súkromia iných.

Autori:
Janice Richardson
Veronica Samara
Preklad: digiQ

PREMS036923

SLK

www.coe.int

Rada Európy je najvýznamnejšou organizáciou na ochranu ľudských práv na európskom kontinente. Rada Európy má 46 členských štátov, vrátane všetkých členských štátov Európskej únie. Všetky členské štáty Rady Európy podpísali Európsky dohovor o ľudských právach zameraný na ochranu ľudských práv a na podporu demokracie a právneho štátu. Európsky súd pre ľudské práva dohliada na dodržiavanie dohovoru v členských štátoch.

Pre rodičov

Život online

Prístup a inklúzia

Deti majú právo cítiť sa bezpečne a mať chránené súkromie, keď sú online.

- Pomôžte mladším deťom vytvoriť zoznam ich obľúbených webových stránok vhodných pre ich vek v záložkách prehliadača. Takto sa ľahko dostanú na webové stránky, ktoré ste vybrali spolu s nimi, bez toho, aby sa náhodou ocitli na nevhodných stránkach.

Učenie a tvorivosť

Deti musia pochopiť, ako kreatívne používať internet bez toho, aby ohrozili svoje súkromie a odhalili príliš veľa osobných údajov.

- Ukážte deťom, ako byť kreatívny online a ako zverejňovať texty a obrázky bez toho, aby ste zverejnili príliš veľa osobných informácií a ohrozili svoje súkromie¹.

Mediálna a informačná gramotnosť

Mediálna a informačná gramotnosť zahŕňa znalosť toho, čo sú to osobné údaje a ako môžeme používať online technológie bez toho, aby sme obetovali svoje súkromie.

- Naučte svoje deti zodpovedne používať digitálne technológie¹.
- Pri zverejňovaní fotografií alebo videí na internete sa musia naučiť vždy dvakrát premýšľať o možnom vplyve na svoje súkromie a súkromie ostatných.

Pohoda online

Etika a empatia

Ochrana osobných údajov zahŕňa aj ochranu súkromia ľudí, s ktorými komunikujeme offline aj online.

- Opýtajte sa detí, ako by sa cítili, keby niekto na internete zverejnil niečo súkromné o nich alebo ich rodine.
- Vysvetlite, aké dôležité je, aby sme rešpektovali súkromie iných ľudí presne tak, ako očakávame, že oni budú rešpektovať naše súkromie.

Zdravie a pohoda

Keď platformy alebo spoločnosti zhromažďujú osobné údaje, používatelia majú právo vedieť, ako sa ich údaje používajú. Všetci máme právo na vymazanie svojich osobných údajov, ak už nie sú potrebné na dohodnutý účel alebo ak sa používajú nezákonne.

- Požiadajte deti, aby za vami prišli vždy, keď budú mať pocit, že bolo narušené ich súkromie.
- Poradte sa s nimi, ako dosiahnuť odstránenie osobných údajov na online platformách, ktoré používajú, a ako sa obrátiť na Úrad na ochranu osobných údajov v prípade, že údaje nebudú odstránené.

Online život a komunikácia

Je dôležité, aby sa deti naučili zachovávať zdravú elektronickú prítomnosť a aby si plne uvedomovali, ktoré osobné údaje musia chrániť pri svojich činnostiach a komunikácii online.

- Digitálna stopa je stopa údajov, ktorú zanechávame pri používaní internetu. Sleduje nás počas celého života.
- Vysvetlite to svojim deťom a pripomeňte im, aké dôležité je, aby o sebe na internete prezrádzali len minimum informácií.

Práva online

Aktívna participácia

Deti by mali byť informované o svojich právach na súkromie spôsobom primeraným ich veku a úrovni vyspelosti. Ich schopnosť uplatňovať svoje práva a konať samostatne neprevyšuje nad právomocou rodičov/zákonných zástupcov uplatňovať tie isté práva v mene svojho dieťaťa a poskytovať mu počas tohto procesu podporu.

- Diskutujte v rodine o svojich obavách, predstavách a očakávaniach týkajúcich sa súkromia a spôsobov ochrany osobných údajov.
- Vytvorte rodinnú chartu, v ktorej napíšete zoznam opatrení, ktoré vaša rodina prijme na ochranu súkromia každého z vás, offline aj online.

Práva a povinnosti

Keďže mladí ľudia sú najzraniteľnejšími a často prvými používateľmi online technológií, mali by byť podporovaní v tom, aby vyjadrili svoj názor na práva a povinnosti online. Čo vedia a čo si myslia o GDPR?

- Pozrite si s deťmi podmienky používania ich obľúbenej aplikácie alebo sociálnej siete.
- Rozumejú, s čím súhlasia a čo všetko (fotografie, texty...) odovzdávajú, keď ich akceptujú? Chápu, že sa podpisujú aj k povinnostiam, ako je napríklad dodržiavanie vekových obmedzení?

Súkromie a bezpečnosť

Deti by sa mali naučiť byť opatrné, keď od nich online alebo offline služby požadujú osobné údaje.

- Uvedte deťom jasné príklady toho, ktoré typy údajov je najlepšie nezverejňovať a prečo.
- Pripomeňte im, že pred zverejnením akýchkoľvek osobných údajov na internete by sa mali vždy opýtať, aspoň dovtedy, kým nepreukážu, že rozumejú ochrane osobných údajov natoľko, aby mohli konať samostatne.

1. <https://rm.coe.int/easy-steps-to-help-your-child-become-a-digital-citizen/16809e2d1d>